

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ, ПРАВА ТА
ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

МАТЕРІАЛИ

VI Міжнародної
науково-практичної конференції

**«МЕНЕДЖМЕНТ ХХІ СТОЛІТТЯ:
ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ВИКЛИКИ»**

19 травня 2022 року

Міністерство освіти і науки України
Полтавський державний аграрний університет
Департамент агропромислового розвитку Полтавської ОВА
ННЦ «Інститут аграрної економіки» НААН України
ГО «Науково-дослідний інститут соціально-економічного розвитку»
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Сумський національний аграрний університет
ТОВ «Науково-виробничий центр сертифікації,
метрології та стандартизації»
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Science and research institute of social and economic development (Чехія)
Leibniz institute of agricultural development
in transition economies (Німеччина)
International centre for enterprise and sustainable development (Гана)
ISMA University (Латвія)
Administration of the universidad Carlos III de Madrid (Іспанія)
School of marketing, UNSW business school UNSW Sydney (Австралія)
Кооперативно-торговий університет Молдови
Євразійський національний університет ім. Л. Н. Гумільова (Казахстан)

Матеріали

VI Міжнародної науково-практичної конференції
«Менеджмент XXI століття: глобалізаційні виклики»

19 травня 2022 р.

Полтава 2022

УДК 005 «20»
М 50

Менеджмент XXI століття : глобалізаційні виклики : матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції, 19 травня 2022 р. Полтава : ПДАУ, 2022. 1310 с.

У матеріалах конференції розглядаються загальнодержавні, галузеві та регіональні аспекти методології та практики сучасного менеджменту.

Збірник розрахований на науково-педагогічних працівників, аспірантів, студентів закладів вищої освіти, фахівців-практиків.

Редакційна колегія:

В.І. Аранчій, к.е.н., професор, ректор Полтавського державного аграрного університету,

О.А. Галич, к.е.н., професор, перший проректор Полтавського державного аграрного університету,

Т.В. Воронько-Невіднича, к.е.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету,

М.В. Зось-Кіор, д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету,

Viktorii Riashchenko, Dr.oec., Prof., Expert of Latvian Council of Science, ISMA University of Applied Science, Riga, Latvia,

Emmanuel Kwesi Boon, Prof., Director of International Affairs International centre for Enterprise and Sustainable Development (ICED), Accra, Ghana,

Vladimir Melnyk, Dr., Associate Professor of Marketing Department of Business Administration University Carlos III of Madrid

Д.В. Дячков, д.е.н., доцент, професор кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету,

І.П. Потапюк, к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету

Матеріали друкуються мовою оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.

© Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПДАУ заборонено

ДЕРЖАВНЕ ТА РЕГІОНАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСАМИ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Особливий правовий режим воєнного стану був введений в Україні 24.02.2022 року в результаті початку неоголошеної і неспровокованої війни Росії проти нашої країни на підставі підписання відповідного Указу Президента та затвердження Верховною Радою України. Це відповідає нормам Закону України «Про правовий режим воєнного стану» [1], за яким органи державної влади, військове командування, військові адміністрації, органи місцевого самоврядування набувають відповідних повноважень для забезпечення національної безпеки. В інтересах оборони держави Президент України скористався своїм правом прийняття рішення про створення тимчасових державних органів – військових адміністрацій за поданням ОДА чи військового командування. Нині в Україні створені військові адміністрації областей, районів, населених пунктів, які виконують повноваження місцевих органів влади. Їх фінансування для виконання повноважень місцевого самоврядування здійснюється коштом місцевих бюджетів, а функцій держави – держбюджету.

Військові адміністрації разом з військовим командуванням самостійно чи із залученням органів державної влади, місцевого самоврядування можуть для потреб оборони запроваджувати й здійснювати тимчасові обмеження конституційних прав, свобод людей і громадян, юридичних осіб [2], до кола яких, зокрема, належать: встановлення чи посилення охорони об'єктів державного та місцевого значення; запровадження для працездатних осіб трудової повинності з виконання суспільно корисних робіт оборонного характеру, ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій; використання трудових ресурсів та потужностей організацій всіх форм власності й зміна режиму їхньої роботи; примусове відчуження приватного чи комунального майна та вилучення державного; запровадження нормування забезпечення населення продовольчими /

непродовольчими товарами тощо [1].

Відповідно до вітчизняного законодавства місцеве самоврядування зазвичай виконує повноваження у сферах економічного, соціального, культурного розвитку, у галузі фінансів, бюджету і цін, щодо управління комунальною власністю, у галузі ЖКГ, торговельного, побутового, транспортного обслуговування, громадського харчування тощо, у галузях будівництва, охорони здоров'я, освіти, у сфері регулювання земельних відносин та охорони довкілля, у галузі ЗЕД, оборонної роботи, нормативно-правового та адміністративного характеру тощо [3]. В умовах воєнного стану реалізація зазначених функцій набуває нових форм.

Для потреб територіальної громади органи місцевого самоврядування (військові адміністрації) можуть в частині реалізації повноважень у фінансово-економічній сфері на договірних засадах залучати організації різних форм власності до виробництва необхідної продукції (робіт, послуг); формувати та затверджувати місцевий бюджет, а за потреби змінювати напрями його витрачання; приймати рішення про запровадження пільг зі сплати місцевих податків, зборів; забезпечувати ефективне використання ресурсів громади тощо.

Реалізація повноважень військових адміністрацій у соціальній сфері територіальних громад передбачає можливість встановлювати рівні тарифів на послуги (транспортні, комунальні, побутові тощо); надавати допомогу у відбудові чи ремонті пошкодженого житла в результаті бойових дій; бронювати на підприємствах робочі місця для військовозобов'язаних; надавати представникам ЗСУ та їх освітнім установам службових приміщень, житла, інших об'єктів, побутових та комунальних послуг і таке подібне.

Повноваження місцевої влади в умовах воєнного стану щодо управління комунальною власністю, у галузі ЖКГ, торговельного, побутового, транспортного обслуговування, громадського харчування тощо полягають в тому, що може встановлюватися для комунальних підприємств розмір частки прибутку для зарахування у місцевий бюджет; організовуватися виробництво і постачання у війська замовленої продукції, енергоресурсів підприємствами комунальної власності;

створюватися комунальні аварійно-рятувальні служби, що фінансуються з коштів місцевого бюджету; встановлюватися режим роботи торговельних підприємств, організацій побутового обслуговування, комунального господарства, громадського харчування, що перебувають у комунальній власності територіальних громад; організовуватися місцеві ринки; затверджуватися маршрути й графіки руху пасажирського транспорту підприємств різних форм власності на території громад тощо.

До повноважень адміністративно-правового характеру військових адміністрацій в населених пунктах належить, зокрема, встановлення правил дотримання торгівлі на ринках, режимів світломаскування, тиші, чистоти й порядку в громадських місцях; сприяння, організація, здійснення мобілізаційних заходів; надання (скасування) дозволів на користування природними ресурсами місцевого значення; прийняття рішень щодо дострокового припинення повноважень органів самоорганізації населення територіальної громади й таке інше.

В галузі будівництва місцева влада за воєнного режиму може залучати на пайових засадах місцеві бюджетні ресурси, кошти населення, підприємств та організацій різних форм власності на будівництво, ремонт, реконструкцію, утримання об'єктів виробничої й соціальної інфраструктури, житла, шляхів місцевого значення та на реалізацію заходів охорони довкілля.

В умовах воєнного стану залишається актуальним муніципальне управління соціально-культурним розвитком. Місцева влада організує роботу, управляє, фінансує, надає комунальні послуги належних громаді закладам охорони здоров'я, освіти, культури, спорту, надавачам соціальних послуг тощо.

Також місцевому самоврядуванню належить значна роль в охороні та обороні територіальних громад, сприянні Збройним силам України та глибокій і конструктивній взаємодії в цьому процесі з органами державного та військового управління для здійснення заходів правового режиму воєнного стану. Місцева влада організує евакуаційні заходи, координує роботу волонтерів та їх організацій, інших громадських утворень.

Законодавство України на період дії воєнного стану та протягом відповідного періоду після його припинення чи скасування визначило можливість відтермінування строків сплати податків та подання звітності без притягнення податковою службою до відповідальності; зменшення ставки єдиного податку для ФОП, що використовують спрощену систему оподаткування до 2 % від обороту без ПДВ; звільнення від сплати єдиного податку для платників 1-ї та 2-ї груп; для ФОПів звільнення від сплати єдиного соціального внеску, штрафів, пені, податкових перевірок по ньому; звільнення від сплати екологічного податку і плати за землю на окупованих територіях та де ведуться (велися) бойові дії; зменшення оподаткування операцій з паливом та товарів для оборони; збільшення податкових преференцій при наданні благодійної допомоги й таке інше [4]. Крім того, передбачено ряд бюджетних виплат підтримки соціального характеру, зокрема, роботодавцям, які працевлаштовують внутрішньо переміщених осіб, надається компенсація 6500 грн за особу за перший і другий місяць її роботи [5]. Таку ж суму як одноразову допомогу отримують ФОПи, які перебувають на обліку як платники ЄСВ в затверджених урядом України адміністративно-територіальних одиницях. Реалізація таких особливостей адміністрування податків і зборів призведе до суттєвого скорочення надходжень у державний та місцевий бюджети, але в умовах воєнного стану мобілізація підприємств і організацій до вирішення потреб оборони країни й допомога армії, населенню з використанням фінансових, матеріально-технічних, людських ресурсів є настільки колосальною і, частіше за все, безкорисною, що значною мірою зменшує навантаження на бюджети різних рівнів, що компенсує недоотримання коштів.

Отже, спільно з органами державного управління та місцевого самоврядування, підприємствами й установами, громадськими організаціями, населенням військові адміністрації реалізують заходи режиму воєнного стану, об'єднують зусилля місцевих органів влади у забезпеченні оборони, охорони законних інтересів, прав і свобод громадян, цивільного захисту, громадської безпеки та порядку. Формування системи влади воєнного часу на засадах співпраці органів державної влади,

органів місцевого самоврядування, військових адміністрацій і військового командування досі виявилася доволі успішною. Місцеве самоврядування не тільки не перешкоджає військовим, а й власноруч протидіє окупантам. Центральна влада не зможе перебрати на себе його функцію і реалізувати її так само ефективно, що вимагає постійного налагодження зв'язків аби спільними зусиллями протистояти ворогу.

Список використаних джерел:

1. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12.05.2015 р. № 389-VIII. Дата оновлення 27.04.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text> (дата звернення 02.05.2022).

2. Вертикаль влади в умовах воєнного стану. Які права у військовій адміністрації? : Everlegal. 19.03.2022. URL: <https://everlegal.ua/vertikal-vlady-v-umovakh-voennogo-stanu-yaki-prava-u-viyskovoyi-administratsiyi> (дата звернення 07.05.2022).

3. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР. Дата оновлення 13.02.2022. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>. (дата звернення 22.04.2022).

4. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану : Закон України від 15.03.2022 р. № 2120-IX. Дата оновлення 15.03.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2120-20#Text>. (дата звернення 10.05.2022).

5. Заяву на 6500 грн компенсації за працевлаштування ВПО можна подати через Дію : Кадровик-01. 06.05.2022. URL: <https://www.kadrovik01.com.ua/news/7787-zayavu-na-6500-grn-kompensats-za-pratsevlashtuvannya-vpo-mojna-podati-cherez-dyu> (дата звернення 07.05.2022).

Т.І. Батракова, к.е.н, доцент,

В.О. Діброва, здобувач вищої освіти
Запорізький національний університет

ВРЕХІТ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА АНГЛІЙСЬКУ ЕКОНОМІКУ

1 січня 2021 року Англія офіційно вийшла з Європейського союзу.

Брекзит відправив економіку Британії в так званий нокдаун.

Оцінюючи стан економіки на 2022 рік Британія недорахувала 4% економічного зростання, але це не максимум, може спостерігатися падіння на 6-7%. Аналізуючи рівень інфляції станом на січень 2022 року, з грудня 2020 року показник інфляції зріс на 3,3%, показник 5,5 % не спостерігався у Великобританії з 1992 року. Таке значне зростання показника

<i>Т.В. Сокольська, Н.І. Балицька, Н.О. Федорцова</i> ІНДЕКС ПРОЗОРОСТІ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ЯК ІНСТРУМЕНТ СТІЙКОСТІ ПАРТНЕРСЬКИХ ВІДНОСИН МІЖ ВЛАДОЮ ТА ГРОМАДЯНСЬКИМ СУСПІЛЬСТВОМ	598
<i>М.І. Сокур, М.В. Куліш, В.С. Білецький</i> ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ВИБІР СТРАТЕГІЧНОГО НАПРЯМУ РОЗВИТКУ МІСТА КРЕМЕНЧУКА	601
<i>М.М. Трещов</i> ОЦІНКА ВПЛИВУ ПРОГРАМ КІЛЬКІСНОГО ПОМ'ЯКШЕННЯ КРАЇН G-7 НА РІВЕНЬ ІНФЛЯЦІЇ В УКРАЇНІ (КЕЙС «COVID-19»).....	604
<i>М.М. Трещов, В.А. Леоненко</i> ПРОГНОЗУВАННЯ ДОХОДІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ У КОНТЕКСТІ РОЗРОБКИ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЙ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	607
<i>С.О. Шевченко</i> УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ: ПРИНЦИПИ, ПІДХОДИ.....	610
<i>С.С. Антонова, М.В. Самолук</i> ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АНТИІНФЛЯЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ	613
<i>Т.В. Арбузова</i> ДЕРЖАВНЕ ТА РЕГІОНАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСАМИ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	615
<i>Т.І. Батракова, В.О. Діброва</i> ВРЕХІТ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА АНГЛІЙСЬКУ ЕКОНОМІКУ	619
<i>Т.І. Батракова, Д.П. Котухов</i> ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	622
<i>О.В. Боровиков, О.А. Атаманюк, О.Г. Кротова</i> АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПОДОЛАННЯ КОЛЕКТИВНИХ ТРУДОВИХ СПОРІВ ТА КОНФЛІКТІВ В УМОВАХ ЗОВНІШНЬОГО ВТОРГНЕННЯ ТА ВІЙНИ.....	624
<i>Л.В. Васюренко, В.В. Кривошеєва</i> ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ РЕФОРМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ.....	626
<i>Н.В. Волкова, П.О. Панченко</i> НЕФОРМАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ В ОРГАНАХ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ: ЕТИЧНИЙ АСПЕКТ	629
<i>А.В. Галинська</i> ПОКРАЩЕННЯ МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ СТАДІОНІВ У КИТАЇ	631